

NUMĖJAS - namų dievybė

Vardas sutinkamas J. Lasickio knygelėje „Apie žemaičių dievus“ (1580 m.). Tai geroji namų dvasia, teikianti saugumo ir jaukumo jausmą.

Numėjai (Numėjas), regis apibendrintas dievybės (dievybių) vardas, kuris primena *žemynas*, *deives* ir kt. Apie išvaizdą nieko konkretaus negalėtume pasakyti, jeigu ne bendras kontekstas, kuris atskleidžia XVI–XVIII a. pradžios (t.y. tos epochos, kuomet rašė J. Lasickis) padėtį.

Beveik nėra abejonių, jog kalbama apie namuose (veikiausiai kamaroje), kampe, stovinčias girnas, tiksliau girnas tam tikrame stale (kitais būdais būtų neįmanoma jų naudoti). *Po gironomis*, ant žemės, yra arba trim pagaliukais atribotas plotelis, arba pusiau apverstas molinis indas (puodas) su šventa žeme.

Iš rašytinių šaltinių ir iš folkloro žinoma, kad tai namų altorėlis, dievų *pagirnių* buveinė, kur jie reiškiasi ž a l č i ū pavidalu. Žalčių esti tiek, kiek namuose gyventojų (šeimoje narių). Šioje vietoje malėja aukoja pirmąsias miltų saujas, duonos. Specialiais (šventiniais) atvejais – aukos didesnės ir rimtesnės. Bet esmė nesikeičia – moteris (vyriausia šeimoje arba jaunamartė, atitekėjus, žodžiu, *nuometuota* moteris) aukoja minėtas aukas.

